

ASOCIACE
ORGANIZACÍ
V OBLASTI
VĚZEŇSTVÍ

TISKOVÁ ZPRÁVA

RECIDIVA ROSTE, CHYBÍ PROGRAMY, KTERÉ BUDOU MOTIVOVAT ODSOUZENÉHO KE ZMĚNĚ

Praha, 15. dubna 2025 – Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV) upozorňuje na kritickou situaci v dostupnosti probačních programů v České republice. Právě probační programy jsou jedním z klíčových nástrojů, které mohou přivést odsouzeného ke změně dosavadního života. V mnoha krajích tyto programy chybí nebo mají velmi nízkou kapacitu, což znemožňuje efektivní využívání alternativních trestů a snižování recidivy.

"V některých krajích, jako jsou Karlovarský, Zlínský, Ústecký a Plzeňský, probační programy zcela chybí. To znamená, že pachatelé, kteří by mohli projít resocializačním procesem a snížit tak riziko opakovaného páchaní trestné činnosti, nemají žádnou možnost zařazení do těchto programů. Je to vážný problém, který je třeba okamžitě řešit," uvedla Jana Smiggels Kavková, předsedkyně výboru AOOV.

Probační programy jako klíč k nižší recidivě

Česká republika patří mezi deset nejbezpečnějších zemí světa, přesto má jednu z nejvyšších vězeňských populací v EU a celkovou recidivu přes 60 %. Ve srovnatelně bezpečných zemích se využívá alternativních trestů, jako jsou probační programy nebo elektronický monitoring. Tyto programy vedou k nižší recidivě než samotné tresty odnětí svobody. Například dle výzkumu IKSP z roku 2015 byla recidiva u podmíněně propuštěných s dohledem pouze 40 % a u mladistvých v probačních programech 52 %.

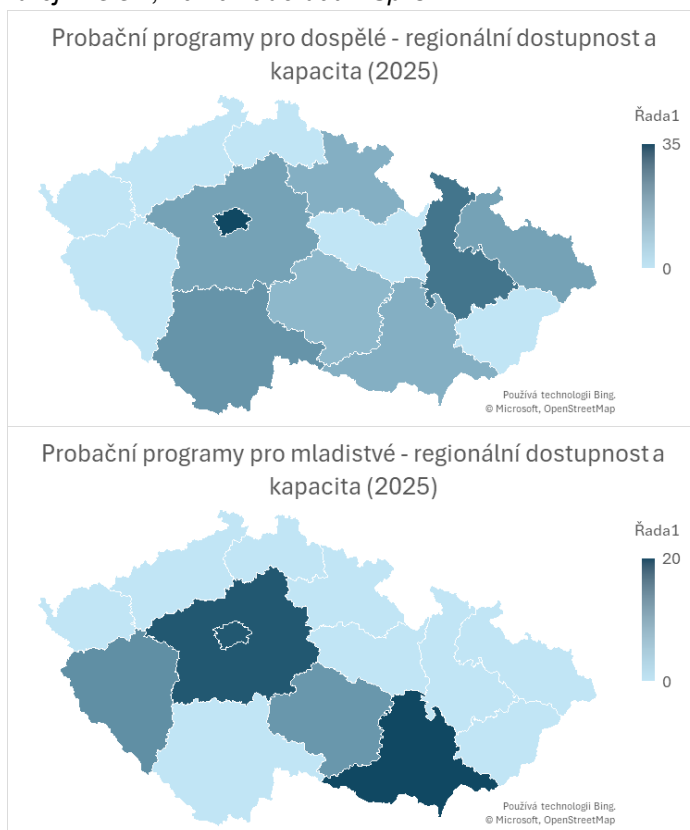
„Probační programy jsou pro mě velmi důležitým nástrojem. Když propustím odsouzeného v rámci podmíněného propuštění, nemám žádnou garanci, že bude vést řádný život. Při uložení povinnosti absolvovat probační program vím, že odsouzený bude motivován na sobě pracovat pod dohledem odborníků. Pravděpodobnost recidivy se tím sníží,“ vysvětluje Roman Ciprian, soudce Obvodního soudu pro Prahu 4. Bohužel využívání tohoto nástroje je dnes pro soudce poměrně komplikované. Nemáme k dispozici žádný přehled dostupných programů. Informace o dostupných programech, jejich kapacitách, klientech, pro které jsou určené, a další musíme dohledávat na internetu. Tyto informace však často nejsou aktuální,“ dodává Roman Ciprian.

Nízká kapacita programů v regionech

Kapacita programů je extrémně nízká. Jedná se o jednotky osob. V některých regionech programy zcela chybí.

- Vysočina: 10 klientů (Diecézní charita Brno – MOST)
- Olomoucký kraj: 15 klientů (Společnost Podané ruce o.p.s.)
- Královéhradecký kraj: 12 klientů (NOMIA, z.ú.)
- Jihočeský kraj: 18 klientů (Tvá volba, z.ú.)
- Praha a Středočeský kraj: 35 klientů (Diakonie ČCE)

zdroj: AOOV, na základě dat MSp ČR.

Na rok 2025 získaly dotaci na probační programy pro dospělé následující NNO

Organizace	Název programu	Kraj	Počet klientů
Diecézní charita Brno	Probační program MOST pro dospělé	Vysočina	10
Diakonie ČCE - Středisko křesťanské	Stop násilí	Hl. město Praha, Středočeský	35

pomoci v Praze			
Tvá volba, z.ú.	Tvá volba - práce s agresí ve vztazích 2025	Jihočeský	18
Společnost ruce o.p.s.	Podané Práce s klienty v konfliktu se zákonem - probační a resocializační program	Olomoucký	15
Společnost ruce o.p.s.	Podané Probační program KOMPAS	Jihomoravský	12
Člověk v tísní, o.p.s.	Cesty k odpovědnosti 2025	Olomoucký	10
NOMIA,z.ú.	Terapeutický program narativní práce s agresí	Královéhradecký	12
Nová šance, z.s.	Pracovní aktivizace osob po výkonu trestu v Nové šanci	Moravskoslezský	15
Charita Kamenice	Česká Resocializační program v Domově Sv. Dismase	Celá ČR	11
Komunitní Petrklíč,z.s.	centrum Mentoring v Pardubickém kraji	Celá ČR	12
Magdaléna,o.p.s.	Intenzivní Case management program pro osoby závislé na návykových látkách a návykovém chování poskytovaný ve výkonu trestu odnětí svobody a po výstupu z vězení	Středočeský	15

zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR

Na rok 2025 získaly dotaci na probační programy pro mladistvé následující NNO

Organizace	Název programu	Kraj	Počet klientů
Diecézní charita Brno	Probační program MOST	Vysočina	10
Proxima sociale, o.p.s.	Probační program Proxima Sociale	Hl. město Praha, Středočeský	18
Ratolest Brno, z.s.	Změnit směr	Jihomoravský	20
ARTEDA, z.s.	TEP - terénní etopedická péče a probační program NABOSO	Plzeňský	11

zdroj: Ministerstvo spravedlnosti ČR

Chybějící centrální seznam programů

Dalším zásadním problémem je nedostatečná informovanost soudců a státních zástupců o dostupnosti probačních programů v jednotlivých regionech. Mnoho z nich neví, že v jejich okrese vůbec nějaký program existuje. AOOV dokončuje vývoj online databáze, která bude obsahovat přehled všech aktuálních programů. Zpřístupní ho na přelomu tohoto a příštího roku odborníkům i široké veřejnosti. Více informací o projektu [zde](#).

Janův příběh: Od agrese k odpovědnosti

Jan (25) nastoupil v lednu 2024 do probačního programu jako součást podmíněného trestu za týrání matky. Od dětství měl problém zvládat vztek – po rozvodu rodičů se zapletl do party, kde se naučil řešit konflikty alkoholem a agresí.

Terapie pro něj byla zlomová. Postupně se naučil rozpoznávat spouštěče svého chování a hledat jiné způsoby, jak se vyrovnávat s emocemi. Přijal odpovědnost za své činy a dokázal se matce omluvit.

Po 15 konzultacích úspěšně ukončil program v srpnu 2024. Fyzického násilí se už nedopouští, i když přiznává, že stále pracuje na zvládnutí křiku a kontrolních tendencí ve vztahu. Terapie mu pomohla změnit pohled na sebe i své chování – a rozhodl se jít dál správnou cestou.

Výzva vládě

AOOV vyzývá vládu ČR a odpovědné orgány, aby zajistily dostatečné financování probačních a resocializačních programů a umožnily jejich širší dostupnost. Efektivní systém trestní spravedlnosti musí klást důraz nejen na trestání, ale především na prevenci recidivy a resocializaci pachatelů.

O AOOV

V českých věznicích si odpykává trest přes 19 000 lidí. Patříme k zemím s nejvyšším počtem v Evropské Unii. Index uvěznění se nedaří snižovat, i když kriminalita klesá. Více než 60 % propuštěných se do vězení vrací. Jednou z příčin je absence funkčního systému kontinuální práce s odsouzenými před výstupem z vězení a po propuštění. Právě tuto problematiku řeší Asociace organizací v oblasti vězeňství (AOOV), která sdružuje organizace, odborníky a propojuje různé aktéry v oblasti vězeňství a trestní justice. Cílem AOOV je společně prosazovat progresivní změny v oblasti integrace trestaných osob do společnosti a spoluvytvářet systém, který zohledňuje zájmy a potřeby trestaných osob, obětí i celé společnosti. Bližší informace o AOOV jsou uveřejněny na stránkách www.aooov.cz.

Pro více informací prosím kontaktujte: Barbora Kiliesová, kiliesova@aooov.cz, 605 25 85 95